

Besluit tot wijziging van het Besluit Bibob in verband met het opnemen van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers als bevoegd toetsingsorgaan en enkele andere aanpassingen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie en Veiligheid van (...);

Gelet op artikel 1, tweede lid, van de Wet Bibob;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ... (...));

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie en Veiligheid (...);

Hebben goed gevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit Bibob wordt gewijzigd als volgt:

De bijlage waarnaar wordt verwezen in artikel 2 wordt vervangen door de bijlage bij dit besluit.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

De Minister voor Rechtsbescherming,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen deel

Dit besluit strekt, naast enkele technische aanpassingen, tot toevoeging van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: het COA) aan de lijst van zelfstandige bestuursorganen die bevoegd zijn de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur (hierna: Wet Bibob) toe te passen. Het COA was niet bevoegd om de Wet Bibob toe te passen en dus niet bevoegd om bij het sluiten van vastgoedtransacties kopers of verkopers (dan wel huurders of verhuurders) van vastgoed te beoordelen. Het beoordelen (oftewel screenen) van kopers of verkopers (dan wel huurders of verhuurders) dient primair de integriteit van het COA te waarborgen.

Het COA is op grond van artikel 3, eerste lid, onder a, van de Wet Centraal orgaan opvang asielzoekers belast met de materiele en immateriële opvang van asielzoekers. Het COA, een zelfstandig bestuursorgaan met rechtspersoonlijkheid, houdt daartoe opvanglocaties in stand. Mede gelet op de fluctuerende behoefte aan opvanglocaties koopt en verkoopt, dan wel huurt en verhuurt, het COA met enige regelmaat vastgoed. Het COA treedt dan in een bestuurlijke rol op in vastgoedtransacties. Om te voorkomen dat het COA bij de uitoefening van deze wettelijke taak ongewild criminele activiteiten faciliteert, is het van belang dat het COA andere partijen bij een vastgoedtransactie door middel van een Bibob-onderzoek kan screenen. Om het COA bevoegd te maken een Bibob-onderzoek te verrichten naar andere partijen in een vastgoedtransactie dient het COA te worden toegevoegd aan de bijlage bij het Besluit Bibob. Dit besluit strekt daartoe.

Daarnaast bevat dit besluit enkele technische aanpassingen, die in het artikelsgewijze deel van deze toelichting zijn toegelicht.

Deze wijziging is aan een aantal organisaties om advies voorgelegd en op grond van artikel 1, derde lid, van de Wet Bibob aan beide Kamers der Staten-Generaal voorgehangen.

Uitkomsten PM

Bestuurlijke lasten en regeldrukkosten

Bestuurlijke lasten

Bij de voorbereiding van dit besluit is nagegaan of er sprake zal zijn van (extra) bestuurlijke lasten door het Bibob bevoegdheid toe te kennen aan het COA. Dit besluit zorgt ervoor dat het COA gebruik mag maken van het Bibob-instrumentarium. Dit instrumentarium houdt in dat het COA eerst zijn eigen onderzoek verricht en indien zij van mening is dat een uitgebreid onderzoek dient plaats te vinden kan zij een adviesaanvraag doen bij het Landelijk Bureau Bibob. Deze bevoegdheid stelt het COA in staat om onderzoek te verrichten naar haar vastgoedrelaties en hun omgeving. Dit wijzigingsbesluit brengt hierdoor extra bestuurlijke lasten met zich mee. Deze bevoegdheid is echter een discretionaire bevoegdheid. Voor de goede orde is het van belang om op te merken dat ook omdat het COA eerst haar eigen onderzoek dient te verrichten, het te verwachten is dat het aantal adviesaanvragen aan het Landelijke Bureau Bibob beperkt zal zijn. Tevens is het belangrijk om op te merken dat het COA slechts de kosten die betrekking hebben op het eigen onderzoek en de kosten voor de leges (bij de adviesaanvraag) voor haar rekening dient te nemen.

Regeldrukkosten

Bij de voorbereiding van dit besluit is tevens nagegaan of er sprake zal zijn van regeldrukkosten voor bedrijven en burgers. Het COA heeft naar aanleiding van de toename van asielaanvragen in Nederland gekampt met een enorm tekort aan opvanglocaties. Gezien de vluchtelingenstroom moest het COA meerdere vastgoedovereenkomsten sluiten met verschillende partijen om opvanglocaties te realiseren voor de toestroom van vluchtelingen. Op dit moment is er geen sprake meer van een verhoogde instroom van asielzoekers waardoor de vraag naar vastgoed door het COA enorm is gedaald. Bij de keuze om verdere

vastgoedovereenkomsten aan te gaan is het COA nu bevoegd om het Bibob-instrumentarium toe te passen. Dit is een discretionaire bevoegdheid. De verwachting is dat het aantal Bibob-onderzoeken beperkt zal zijn. Het Bibob-instrumentarium bestaat naast het eigen onderzoek ook uit de mogelijkheid om advies aan te vragen bij het Landelijk Bureau Bibob. Aangezien de verwachting van het aantal eigen onderzoeken beperkt is, is het te verwachten dat het aantal adviesaanvragen (na het eigen onderzoek) zeer beperkt zal zijn.

Indien het Bibob-instrumentarium wordt ingezet, dan zal de ondernemer of de burger waarmee het COA een vastgoedovereenkomst wenst aan te gaan, voor het onderzoek informatie moeten aanleveren. De omvang van de aan te leveren informatie zal per geval verschillen.

De vragen die in het kader van een Bibob toets mogen worden gesteld zijn vastgelegd in een ministeriële regeling, de Regeling Bibob-formulieren. De regeling is vastgesteld op grond van artikel 30 Wet Bibob. Met de vragen van bijlage 5 van de regeling (het vragenformulier m.b.t. vastgoedtransacties) kunnen de financiering en de relevante Bibob-relaties van de vastgoedrelatie van het COA in kaart worden gebracht. Het betreft een lijst van maximaal te stellen vragen; minder vragen mag, andere vragen dan die in de lijst zijn opgenomen mogen niet worden gesteld.

Met het oog op verlichting van de regeldrukkosten is het uitgangspunt dat er geen informatie wordt opgevraagd die al op een andere manier is of kan worden verkregen. Het COA zal de vragenlijst daarom selectief en risicogericht inzetten.

Voor een indruk van de maximale regeldrukkosten waarmee een vastgoedrelatie van het COA geconfronteerd kan worden bij een Bibob-onderzoek wordt uitgegaan van het invullen van de gehele vragenlijst en het bijvoegen van alle genoemde stukken (kopieën jaarrekening, paspoort, koopovereenkomst en uittreksel handelsregister etc.) aan de vragenlijst.

Aangenomen wordt dat een gemiddelde vastgoedrelatie daar circa een werkdag (8 uur) voor nodig zal hebben. Indien wordt aangenomen dat een gemiddelde vastgoedrelatie een leidinggevende/manager is waarvoor op grond van het handboek meting regeldrukkosten een gemiddeld uurtarief van 77 euro geldt, komt dat per Bibob-onderzoek neer op $77 \times 8 = 616$ euro aan regeldrukkosten.

Aangezien de verwachting is dat het aantal onderzoeken op jaarbasis beperkt zal zijn, is de toename van de regeldrukkosten voor bedrijven en burgers door dit besluit zeer beperkt.

Artikelsgewijs

Artikel I

De bijlage van het Besluit Bibob is, naast de toevoeging van het COA zoals in het algemeen deel van de toelichting uiteen is gezet, ook geactualiseerd. Zo is de naam van het Stimuleringsfonds voor de Pers sinds 1 juli 2014 veranderd naar Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, heet het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie nu Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en worden de wettelijke taken van de Stichting Controlebureau voor Pluimvee, Eieren en Eiproducten met ingang van 1 juli 2012 uitgevoerd door de Stichting Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

De Minister voor Rechtsbescherming,

Bijlage

Bijlage als bedoeld in artikel 2 van het Besluit Bibob

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

- Bureau Architectenregister
- Dienst voor het kadaster en de openbare registers
- Stichting Administratie Indonesische Pensioenen

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)

- Bureau Beheer Landbouwgronden
- College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Faunafonds
- Stichting Bloembollenkeuringsdienst
- Stichting Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel
- Stichting Kwaliteits-Controle-Bureau
- Stichting Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Zaaizaad en Pootgoed Landbouwgewassen
- Stichting Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst voor de Tuinbouw
- Stichting SKAL

Ministerie van Financiën (FIN)

- Autoriteit Financiële Markten
- De Nederlandsche Bank
- Waarderingskamer

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)

- Luchtverkeersleiding Nederland
- RDW (Dienst Wegverkeer)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

- Commissariaat voor de Media
- Mondriaan Fonds
- Nederlandse Publieke Omroep
- Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie
- Stichting Nederlands Fonds voor de Film
- Stichting Nederlands Fonds voor Podiumkunsten+
- Stichting Nederlands Letterenfonds
- Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs
- Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs
- Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Mediaproducties
- Stimuleringsfonds voor de Journalistiek

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

- Sociale Verzekeringsbank

- Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV)

- Bureau Financieel Toezicht
- Centraal Orgaan opvang asielzoekers
- Commissie schadefonds geweldsmisdrijven
- Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
- Politieacademie (v/h Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie, LSOP)
- Raad voor rechtsbijstand
- Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

- College sanering zorginstellingen
- Zorginstituut Nederland
- Nederlandse Transplantatie Stichting
- Nederlandse Zorgautoriteit
- Pensioen- en Uitkeringsraad
- Uitvoerders Wlz
- Zorg Onderzoek Nederland/ Medische Wetenschappen